

Hypoglykémie

1. Rozpoznání

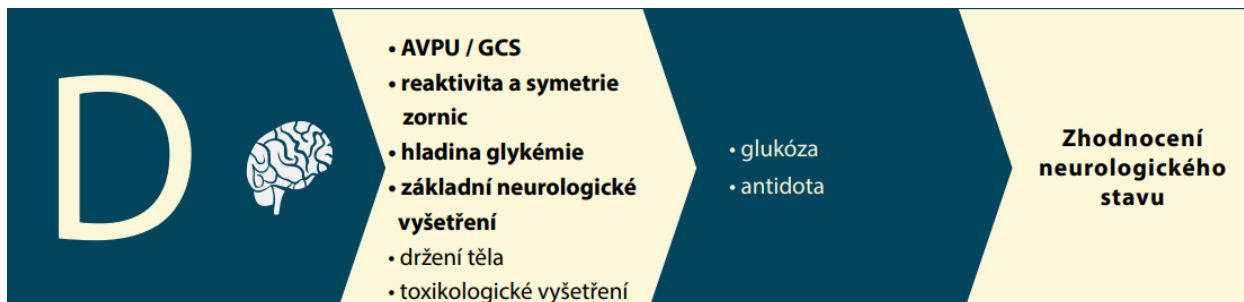
Nejčastěji se vyskytuje u pacientů s diabetem užívajících **inzulin** nebo **perorální antidiabetika**. Hladina glykémie pod 4 mmol/l je považována za potenciálně rizikovou, přičemž za standardní hranici hypoglykémie se obvykle udává 3,3 mmol/l. Kritická je hodnota u dospělých je kolem 2 mmol/l, hrozí poškození mozku. Včasná diagnostika a rychlá léčba hypoglykémie jsou klíčové pro prevenci neurologických komplikací a recidivy stavu.

Typické příznaky:

- **Mírná hypoglykémie:** pocení, třes, hlad, neklid, bušení srdce.
- **Středně těžká hypoglykémie:** porucha soustředění, zmatenost, změny chování, slabost.
- **Těžká hypoglykémie:** křeče, porucha vědomí až kóma.

2. Zajištění základních životních funkcí (ABCDE přístup)

- **A - Airway (dýchací cesty):**
 - U pacientů v bezvědomí zajistit průchodnost dýchacích cest.
 - Riziko aspirace při poruše vědomí.
- **B - Breathing (dýchání):**
 - Monitorovat saturaci O₂, při nutnosti podávat kyslík.
- **C - Circulation (cirkulace):**
 - Monitorovat srdeční frekvenci, TK.
 - Zajištění I.V. vstupu.
- **D - Disability (neurologický stav):**
 - Kontrola vědomí (GCS, AVPU).
 - Měření hladiny glukózy (glukometr).
- **E - Exposure (expozice):**
 - Pátrat po příčině (přeskočené jídlo, vyšší dávka inzulinu, fyzická aktivita).

3. Léčba hypoglykémie

- **Pacient při vědomí:**
 - Podání rychlých sacharidů perorálně (sladký nápoj, glukózový gel) pokud není přítomná porucha vědomí (je schopen se sám napít či najíst).
- **Pacient s poruchou vědomí:**
 - **Glukóza i.v.:** 40 % roztok glukózy (20–40 ml) nebo 10 % roztok glukózy (100–200 ml).
 - **Glukagon i.m. nebo s.c.:** 1 mg (pokud nelze zajistit žilní přístup). Glukagon je hormon produkováný slinivkou břišní, který zvyšuje hladinu cukru v krvi tím, že podporuje uvolňování glukózy z jater.
- **Monitorace a transport do nemocnice**
 - Pacienti po těžké hypoglykémii nebo s nejasnou příčinou by měli být hospitalizováni k dalšímu sledování.

POZNÁMKA: Hladinu glykémie nejrychleji zvýší jednoduché sacharidy, jako je glukóza nebo sacharóza, zejména v tekuté formě. Vhodné jsou například glukózové tablety rozpuštěné ve vodě, tekutý cukr, ovocný džus nebo nektar. Podat alespoň 10 g rychle vstřebatelných sacharidů, což zvýší glykémii přibližně o 2–3 mmol/l (100 ml sladkého nápoje, 2 kostky cukru, 3 tablety hroznového cukru, ½ banánu, ½ jablka, ½ rohlíku, ½ krajíce chleba, 1 müsli tyčinka.

Naopak složené sacharidy (např. pečivo, přílohy) zvyšují glykémii pomaleji, protože se nejprve musí rozložit na jednodušší cukry. Nejnevhodnější jsou potraviny s vysokým obsahem tuku (např. čokoládové tyčinky, sušenky, čokoláda), které zpomalují vstřebávání sacharidů.